



Ἴρις

“Κι εκεί που τελειώνει ο κόσμος κι ανοίγεται το μέγα χάος που το φοβούνται ακόμη και οι Θεοί, μόνο η Ἴρις μπορεί για λίγο να πλησιάσει”

(ΗΣΙΟΔΟΣ Θεογονία)

Διορθωτικό ένθετο:

***Το ιστορικό της Νέας Πανεπιστημιακής
Σχολής στο Αγρίνιο.
Οι προοπτικές ανάπτυξής της.***

Κωνσταντίνα Μπάδα



Το περιοδικό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Τεύχος 4^ο Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1999

“Ἡ Ἴρις, κόρη του Θαύμαντα και της Ηλέκτρας, αγγελιοφόρος των Θεών, με φτερά και φτερωτά πόδια, γρήγορη σαν τον άνεμο έπαιρνε και έφερνε μηνύματα από Θεούς και ανθρώπους...”

(Ἡσίοδος, Θεογονία)



*Ασημένιο δίδραχμο του Κοινού των Ηπειρωτών (237 -167 π.χ.)
Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων*

*Λυπούμαστε διότι, κατά την ηλεκτρονική επεξεργασία του άρθρου της κ.
Μπάδα καταστράφηκε ένα κομμάτι του αρχικού κειμένου. Για το λόγο αυτό
προβαίνουμε σε διορθωτική επανεκτύπωση του άρθρου.
Σ.Ε.*

Το ιστορικό της Νέας Πανεπιστημιακής Σχολής στο Αγρίνιο. Οι προοπτικές ανάπτυξής της.

Κωνσταντίνα Μπάδα

Πρόεδρος Τμήματος Οργάνωσης & Διαχείρισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων

Η Πανεπιστημιακή Σχολή Διαχείρισης Φυσικών Πόρων και Επιχειρήσεων που εδρεύει στο Αγρίνιο έχει ήδη πραγματοποιήσει τα πρώτα της βήματα ως ακαδημαϊκή μονάδα: Στα δυο Τμήματα που την συναποτελούν - το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και το Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων έχουν εγγραφεί οι πρώτοι εκατόν πενήντα φοιτητές/φοιτήτριές τους και φοιτούν οι περισσότεροι από την αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς 1998 - 1999. Το διδακτικό έργο καλύπτεται προς το παρόν από έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό (407/80) και από Μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που καλύπτουν, χωρίς πρόσθετη οικονομική αμοιβή, συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα των Τμημάτων. Ήδη βρισκόμαστε στο τέλος του πρώτου εξαμήνου, που τέλειωσε με επιτυχία αφού ολοκληρώθηκε το διδακτικό έργο σύμφωνα

με το καταρτισμένο Πρόγραμμα Σπουδών, βρισκόμαστε σχεδόν στο τέλος του ενάμισι περίπου χρόνου από την έναρξη των πρώτων κινήσεων και διαδικασιών για την ανάπτυξη νέας ακαδημαϊκής μονάδας στο Αγρίνιο και επιβάλλεται, νομίζω, ένας απολογισμός έργου και παράλληλα η συζήτηση των προβλημάτων, η κατάθεση των εμπειριών, η απάντηση σε ερωτήματα που ίσως θέτει η πανεπιστημιακή κοινότητα σχετικά με τις διαδικασίες ίδρυσης της

Σχολής στο Αγρίνιο και υπαγωγής της, ως Παράρτημα, στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Σε ερωτήματα ακόμα που αναφέρονται στις επιλογές των επιστημονικών πεδίων των Τμημάτων, στις προοπτικές ανάπτυξής τους και τέλος στις δυνατότητες μετεξέλιξης της μιας Σχολής σε αυτόνομο Πανεπιστήμιο Αγρινίου.

Αρχίζοντας από το ιστορικό ίδρυσης της Σχολής αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή υπήρξε, εν πολλοίς, το αντισταθμιστικό αποτέλεσμα της μεταφοράς του Οικονομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών - που έδρευε στο Αγρίνιο - στην Πάτρα. Στη συνέχεια το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ανταποκρινόμενο στις προσδοκίες της τοπικής κοι-

νωνίας για την υποστήριξη των προσπάθειών της να αναπτύξει Πανεπιστήμιο στο Αγρίνιο, ανταποκρινόμενο επίσης στη βούληση της πολιτικής ηγεσίας της χώρας να προχωρήσει στην ίδρυση μιας νέας Πανεπιστημιακής Σχολής στο Αγρίνιο με



προοπτική εξέλιξης σε αυτόνομο Πανεπιστήμιο, απάντησε θετικά και ανέλαβε το δύσκολο έργο να προωθήσει τον σχεδιασμό, την οργάνωση και λειτουργία μιας νέας ακαδημαϊκής μονάδας που βρισκόταν έξω από τα όρια του Ηπειρωτικού χώρου.

Επρόκειτο για μια σημαντική απόφαση που μετέτρεπε σε πράξη μια από τις πάγιες "ιδεολογικές" συνιστώσες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: να ασκεί δηλαδή μια πολιτική διεύρυνσης



της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε τομείς που οδηγούν όχι μόνο στην ολοκλήρωση της δικής του φυσιογνωμίας και στην ενίσχυση της δυναμικής του αλλά και στη διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε άλλες περιφέρειες που ενέχουν τη δυναμική ανάπτυξης νέων γνωστικών πεδίων εκπαίδευσης, έρευνας και εφαρμογής των πορισμάτων της με στόχο την ποιοτική ανάπτυξη. Η παραπάνω αντίληψη και πρακτική δεν αντιστρατεύεται την πάγια επίσης θέση του Ιδρύματος να μην τάσσεται υπέρ της διασποράς Σχολών και Τμημάτων του Πανεπιστημίου σε διάφορες πόλεις της περιφέρειας που ανήκει.

Από την έναρξη των συζητήσεων ως την τελική φάση ίδρυσης και έναρξης της λειτουργίας της Σχολής και των δυο Τμημάτων της (βλ. το ιδρυτικό Διάταγμα αριθ. 96/ 15.4.98) έγιναν πολλές ενέργειες που αποσκοπούσαν α) στην εξασφάλιση πιστώσεων β) στην ανάπτυξη κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας ανάμεσα σε μια δικαιολογημένα δύσπιστη τοπική κοινωνία και σε μια απομακρυσμένη και “ξένη” ως χθες ακαδημαϊκή κοινότητα, γ) στην επιλογή και στην προώθηση εκείνων των γνωστικών πεδίων εκπαίδευσης και έρευνας που με βάση και τη διεθνή εμπειρία ανοίγουν καινούρια πεδία γνώσης αλλά και προοπτικές μίας ποιοτικής ανάπτυξης τόσο στη

συγκεκριμένη περιφέρεια, όσο και την εθνική αλλά και την ευρύτερη κοινωνία δ) στην προώθηση του γενικού πλαισίου ανάπτυξης, οργάνωσης και λειτουργίας των νέων Τμημάτων. Πλαισίου που, μεταξύ των άλλων, προϋπέθετε την ανάδειξη των προσωρινών Συλλογικών Οργάνων, τις επιλογές των Μελών τους, κ.λ.π. Επιλογές και αναθέσεις καθηκόντων που βασίστηκαν στα πολλαπλά και ποικίλα κριτήρια που ισχύουν σε κάθε πανεπιστημιακή κοινότητα και που υπαγορεύτηκαν, πρωτίστως, από την ανάγκη διασφάλισης των όρων συνεργασίας των μελών, της απρόσκοπτης λειτουργίας των οργάνων, της αποδοτικής τους δράσης κλπ. Σημειώθηκε ήδη ότι η ίδρυση της συγκεκριμένης Σχολής και των Τμημάτων της είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς και επίπονης διεργασίας που οδήγησε τελικά στην επιλογή και την προώθηση των Επιστημών του Περιβάλλοντος και των Επιστημών που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή Τομέα και ειδικότερα στην αξιοποίηση, τη διαχείριση και εκμετάλλευση του Περιβάλλοντος, των Φυσικών Πόρων και των Αγροτικών Επιχειρήσεων. Πρόκειται για Τμήματα που πράγματι καλύπτουν κενά σε γνωστικά αντικείμενα που δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς στη χώρα μας αν και το αίτημα ανάπτυξης όλων των παραμέτρων που θα οδηγήσουν στη βελτίωση της παραγω-



νουν τις σπουδές στην αγρο-
τοοικονομία και τη διοίκηση
αγροτικών επιχειρήσεων και
εκμεταλλεύσεων, τις σπουδές σε
μια οικολογική θα λέγαμε
αγροτική οικονομία, προκειμένου
να υπάρξει η προοπτική μιας
ορθολογικής και ποιοτικής
ανάπτυξης. Βασική ωστόσο
συνιστώσα αυτών των Σπουδών
είναι η απόκτηση μιας βασικής
θεωρητικής και πρακτικής

γνώσης σχετικά με το επιστημονικό πεδίο των
διαφόρων κλάδων των αγροτικών επιστημών και
των αγροτικών κοινωνικών επιστημών.
Αντίστοιχα το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλ-
λοντος Φυσικών Πόρων και Επιχειρήσεων
παρέχει Σπουδές σε δυο κατευθύνσεις με
κατάρτιση α) ειδικών στην αναζήτηση και την
εφαρμογή τεχνικών και μεθόδων ορθολογικής
διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος ή στην
περιβαλλοντολογική ανάλυση και β) ειδικών στη
διαχείριση χρήσεων γης.

Η σύνδεση των παραπάνω επιστημονικών αντι-
κειμένων με την περιφέρεια της Αιτωλο-
ακαρνανίας συνιστά στην παρούσα φάση την
ορθότερη επιλογή όχι μόνο γιατί το φυσικό
περιβάλλον της Αιτωλοακαρνανίας παρέχει το
πλαίσιο ανάπτυξης πρόσθετης θεωρητικής και
εμπειρικής γνώσης αλλά και γιατί διαγράφεται
η προοπτική ανάδειξης και αξιοποίησης του
φυσικού αλλά και κοινωνικο - οικονομικού και
πολιτισμικού κεφαλαίου μιας κατεξοχήν
αγροτικής περιφέρειας της χώρας μας. Το φυσικό
περιβάλλον περιλαμβάνει τους υδάτινους πόρους
δυο λιμνοθαλασσών, τριών μεγάλων ποταμών
και οκτώ λιμνών, τρεις εκτενείς ορεινούς όγκους
που διατρέχονται από τον Αχελώο, Εύηνο και
Μόρνο και μεγάλες
πεδινές εκτάσεις.
Αυτό το πλούσιο
περιβάλλον συνιστά
ένα εγγενές ερευνη-
τικό πεδίο και ένα
αξιόλογο πεδίο εφαρ-
μογής και αξιοποί-
ησης της επιστημονι-
κής κατάρτισης και
έρευνας.

Οι Προπτυχιακές
Σπουδές του Τμήμα-
τος Οργάνωσης και
Διαχείρισης Αγρο-
τικών Εκμεταλλεύ-
σεων συμπεριλαμβά-

γνώσης σχετικά με το επιστημονικό πεδίο των
διαφόρων κλάδων των αγροτικών επιστημών και
των αγροτικών κοινωνικών επιστημών.

Συνοψίζοντας θα έλεγα ότι από την ως τώρα
θητεία και δράση των εμπλεκόμενων Συλ-
λογικών Οργάνων και των Πρυτανικών Αρχών,
Φορέων της τοπικής κοινωνίας κ.λ.π. έχει
προκύψει ένα ικανοποιητικό έργο που θα
μπορούσε να χαρακτηριστεί έργο υποδομής για
την εξέλιξη των Τμημάτων. Το έργο αυτό
προέκυψε κάτω από την ασφυκτική πίεση του
χρόνου, εφόσον το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
αποδέχτηκε τη λογική του Υπουργείου Παιδείας

Συνοψίζοντας θα έλεγα ότι από την ως τώρα
θητεία και δράση των εμπλεκόμενων Συλ-
λογικών Οργάνων και των Πρυτανικών Αρχών,
Φορέων της τοπικής κοινωνίας κ.λ.π. έχει
προκύψει ένα ικανοποιητικό έργο που θα
μπορούσε να χαρακτηριστεί έργο υποδομής για
την εξέλιξη των Τμημάτων. Το έργο αυτό
προέκυψε κάτω από την ασφυκτική πίεση του
χρόνου, εφόσον το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
αποδέχτηκε τη λογική του Υπουργείου Παιδείας



που υπαγόρευε την έναρξη της λειτουργίας των Τμημάτων στον ίδιο χρόνο με τον χρόνο ίδρυσής τους (ίδρυση τον Απρίλιο του 1998, έναρξη λειτουργίας τον Σεπτέμβριο του 1998). Το γεγονός αυτό δημιούργησε πειστικές καταστάσεις και κάποτε λαθεμένους χειρισμούς αλλά και λειτούργησε θετικά για την ανάδειξη μιας δυναμικής που δραστηριοποίησε τα Συλλογικά Όργανα, το Διοικητικό Προσωπικό του Πανεπιστημίου -του οποίου η συμβολή υπήρξε καθοριστική και πολύτιμη-, τις Προσωρινές Γενικές Συνελεύσεις κ.λ.π και εν τέλει οδήγησε στη διαμόρφωση ενός ανεκτού ακαδημαϊκού και εκπαιδευτικού περιβάλλοντος για την υποδοχή και εκπαίδευση των πρώτων φοιτητών/ φοιτητριών του. Οι διαδικασίες εξασφάλισης της βασικής κτιριακής υποδομής, οι διαδικασίες των προκηρύξεων και των προσλήψεων του Διδακτικού Προσωπικού με βάση το Π.Δ. 407 / 80, των αναθέσεων διδακτικού έργου σε μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, της σύνταξης και εκτύπωσης των προγραμμάτων Σπουδών και των Οδηγών Σπουδών, της προμήθειας του αναγκαίου εκπαιδευτικού και άλλου υλικού ολοκληρώθηκαν σχεδόν κατά το πρώτο διάστημα ενώ άλλες ενέργειες βρίσκονται στη φάση της ολοκλήρωσής τους. Τέτοιες είναι το Εργαστήριο της Πληροφορικής - συνδεδεμένου με το διαδίκτυο- και τρία άλλα εκπαιδευτικά κυρίως εργαστήρια (Χημείας - Βιολογίας, Βοτανικής - Φυσικής και Εδαφολογίας) που θα επιτρέψουν την επαρκή εκπαίδευση και έρευνα. Έχουν επίσης τεθεί οι βάσεις για την οργάνωση και λειτουργία της Βιβλιοθήκης της Σχολής, έχει εν μέρει επιλυθεί το θέμα της σίτισης των φοιτητών/φοιτητριών και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία πρόσληψης των πρώτων πέντε Μελών του μόνιμου Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού σε κάθε Τμήμα.

Η πρόσληψη του ικανότερου Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού θα πρέπει να εξασφαλιστεί με κάθε τρόπο και αυτό πρέπει να αποτελέσει κύριο μέλημα των εκλεκτορικών σωμάτων. Η στελέχωση των Τμημάτων με μόνιμο ερευνητικό και διδακτικό προσωπικό, προδιαγράφει ευοίωνες τις προοπτικές ανάπτυξης των Τμημάτων σε όλα τα επίπεδα και ως εκ τούτου επιβάλλεται η επίσπευση των διαδικασιών πρόσληψής του. Επιβάλλεται επίσης η επιτάχυνση των ρυθμών προκήρυξης και

άλλων θεσμοθετημένων θέσεων ΔΕΠ, η επιτάχυνση των ρυθμών για την ανεύρεση και ανάπτυξη μιας κατάλληλης και επαρκούς κτιριακής υποδομής, η επίλυση βασικών θεμάτων που αφορούν την φοιτητική κοινότητα (σίτιση, στέγαση, φοιτητική λέσχη, οργάνωση και ουσιαστική λειτουργία της βιβλιοθήκης, ανάπτυξη ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και συνθηκών ομαλής ένταξης στην τοπική κοινωνία, ανάπτυξη δραστηριοτήτων κλπ), η πρόσληψη Διοικητικού Προσωπικού και ΕΔΤΠ, η ανάπτυξη και άλλων εργαστηριακών μονάδων. Είναι καταρχήν ενθαρρυντικό ότι τα Τμήματα του Αγρινίου έχουν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) που αφορά τη Διεύρυνση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Με την πρόσθετη αυτή χρηματοδότηση παρέχεται μια επί πλέον δυνατότητα ανάπτυξης κατάλληλων υποδομών και σύγχρονου ακαδημαϊκού περιβάλλοντος.



Η προοπτική ωστόσο ανάπτυξης δομών και διαδικασιών που θα οδηγήσουν στην επιτυχή ολοκλήρωση της φυσιογνωμίας της Σχολής και των στόχων της και θα θέσουν τις βάσεις ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αγρινίου, ως αυτόνομης ακαδημαϊκής μονάδας, όπως προβλέπει και το Ιδρυτικό Διάταγμα, προϋποθέτει τη διαμόρφωση και την εφαρμογή ενός πενταετούς σχεδιασμού ανάπτυξης.

Η παραπάνω προοπτική εξαρτάται, ως ένα μεγάλο βαθμό, από την συνεργασία της πανεπιστημιακής κοινότητας με την τοπική κοινωνία και από τη δυναμική που και η τελευταία θα αναπτύξει.

Καθίσταται επομένως επιτακτική η ανάγκη δραστηριοποίησης όλου του δυναμικού της και κυρίως των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επειδή η διατύπωση προτάσεων και σκέψεων θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη προς αυτή την κατεύθυνση, τις καταθέτω κι εδώ συνοπτικά:

1. Προτείνεται η οργάνωση και λειτουργία ενός Γραφείου στήριξης της Πανεπιστημιακής Σχολής εκ μέρους της Δημοτικής Αρχής που θα έχει ως στόχο την προώθηση και υλοποίηση προτάσεων σχετικά με την φοιτητική μέριμνα, με την κτιριακή υποδομή της Σχολής, με την αναπτυξιακή πορεία των υπαρχόντων Τμημάτων και με την προετοιμασία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, μελετών σκοπιμότητας για την προοπτική ίδρυσης νέων Τμημάτων, Ινστιτούτων και Κέντρων Έρευνας.

2. Προτείνεται η ανάπτυξη Γραφείου προώθησης προτάσεων που θα στοχεύουν στη

συμβολή του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος στην ανάπτυξη των υποδομών, του εξοπλισμού και των υπηρεσιών της Σχολής και των Τμημάτων και στη στήριξη της έρευνας. Παράλληλα η συγκρότηση μιας επιτροπής για την προετοιμασία ανάπτυξης των υποδομών βασικής έρευνας εκ μέρους του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είναι αναγκαία.

3. Προτείνεται η οργάνωση ημερίδας για την συζήτηση των προβλημάτων, την πληροφόρηση για τις νέες μορφές ανάπτυξης και διάχυσης της γνώσης, τον στρατηγικό σχεδιασμό πενταετούς δράσης και των προοπτικών ανάδειξης ενός σύγχρονου και δημιουργικού Πανεπιστημιακού περιβάλλοντος.

**Υπεύθυνος Έκδοσης
σύμφωνα με το νόμο:**

Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Χρήστος Μασσαλάς

Συντακτική Επιτροπή και

Επιμέλεια έκδοσης:

Γιάννης Δημολιάτης
Απόστολος Καρπόζηλος
Γιώργος Παντής
Ευθύμης Παπαδημητρίου
Λάκης Παπαϊωάννου

Σύνταξη και Ηλεκτρονική Επεξεργασία:

Κώστας Τριανταφυλλίδης
Αλέκος Πολύμερος
Κωνσταντίνα Τζουβάρα
Ελένη Καλαμπόκα

Επεξεργασία - Διαχωρισμοί:

Γραφείο Διασύνδεσης Π.Ι.
Πολύχρωμο Ε.Π.Ε

Εκτύπωση:

Τυπογραφείο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

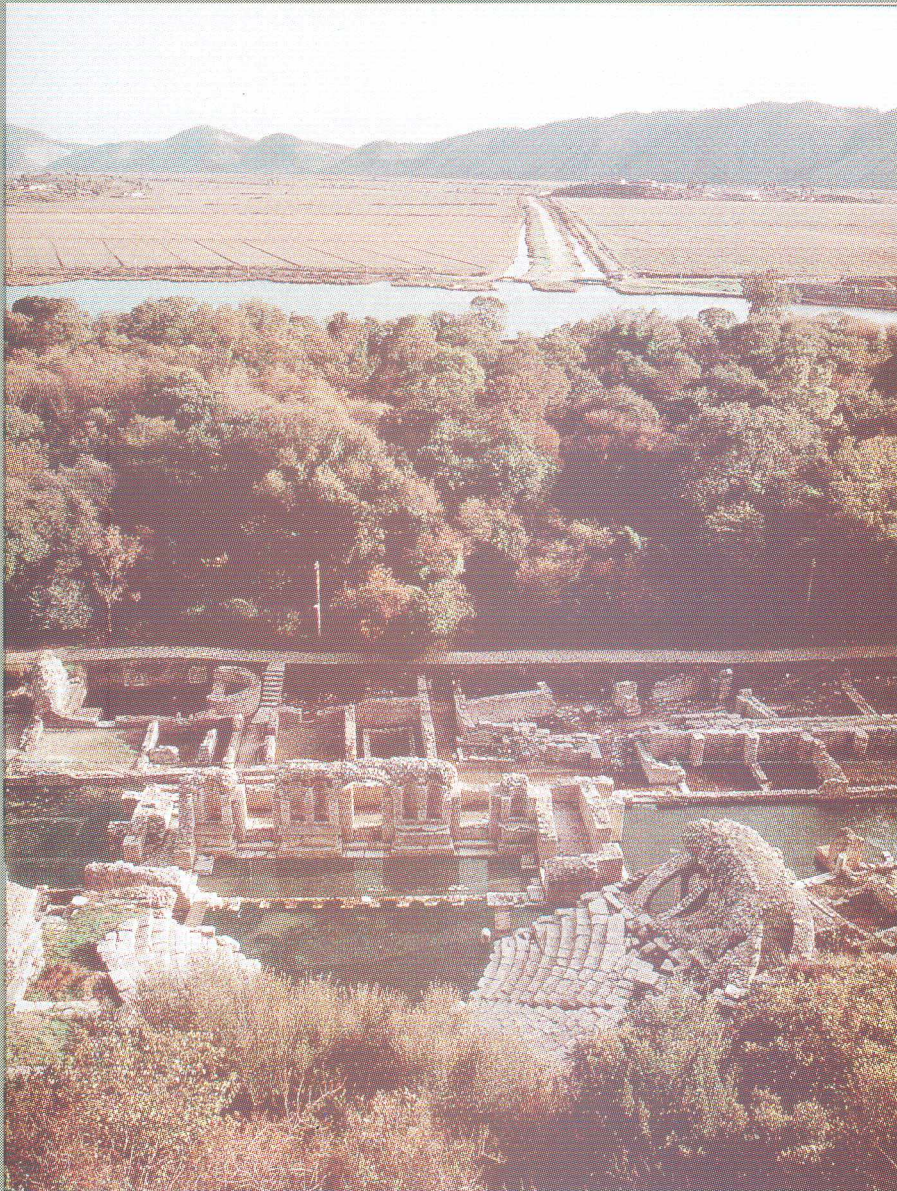
Το περιοδικό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων



Iris



Τυπώθηκε σε ανακυκλώσιμο χαρτί



Το αρχαίο θέατρο στο Βουθρωτό (3ος αιώνας π.Χ.)



Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 1999